

Magnificentias vestras contentas fore, omnino confidimus.

Sebastiani legatio ab Hamburgensibus, ad Maiestatem Angliae.

Responsio ad petitionem O-ratoris Hamburgens.

Aldermannus Hansie Londini.

Deinde cum post biennium, nimirum superiori anno ab eodem Magistratu Hamburgensi, ad Maiestatem Angliae ablegaretur Sebastianus à Berghe Secretarius & Orator, cum literis petitorij, ut sub specie & titulo Neutralitatis liberè possent in Hispaniam, & Lusitaniam cum mercibus quibuscunq; proficisci, reuertiq; nonne præfato Sebastiano hunc in modum responsum est à Dominis Consiliarijs Maiestatis Angliae? *Cum Rex Hispaniarum, emissâ suâ classe ad hoc Regnum occupandum, Christianam Religionem extirpandam, deniq; Maiestatis sue interitum & exitium, luce clarius ostenderit, quo se loco haberi vellet à Maiestate Angliae, non censem equum, ullo questio colore, vel Hamburgensibus, vel alijs quibuscunque Hansiatricis, permittendum, ut commeatum puluerē tormentarium, aliosue apparatus bellicos, tam obdurate & noto verereligionis Christianae hosti, deferant. Qui ausu temerario secus facerent, pennis penderent suæ indomitæ licentia, si in Clastarios aliosue subditos Maiestatis Angliae incidenterent, factis ipsorum rebus & mercibus quibuscunque Capientis, sic preter voluntatem sua Maiestatis vectis & captis, nulla in contrarium valente Neutralitatis excusatione.*

Accedit prætereà, quod dictæ Maiestatis Angliae Domini Consiliarij accito ad se Mauritio Timbermanno Londini commorante ac Hansianorum in Angliâ (vt vocant) Aldermanno, imperant: *Singulis Hansiatricis Ciuitatibus notum faciat, velle suam Maiestatem, & pro summo quem obtinet in ditinibus suis principatu iubere, desistat in posterum ab initio mensis Ianuarij ultimo elapsi, à subiectando commeatu*

&

DECLARATIO CAVSARVM, QVIBVS SERENISSIMÆ MAIESTATIS

Angliæ Classiarij adducti, in expeditione suâ
Lusitanensi, quasdam naues frumento, aliisque
apparatu bellico ad usum Hispaniarum Regis,
in vicinis Baltici maris regionibus compara-
to, dum ab ipsis in Vlissiponam tenditur,
atque in ipsis faucibus Vlissipone, ce-
perunt. 30 Iunij. An. Domini
1589. ac regni Ma-
iestatis sua 31.

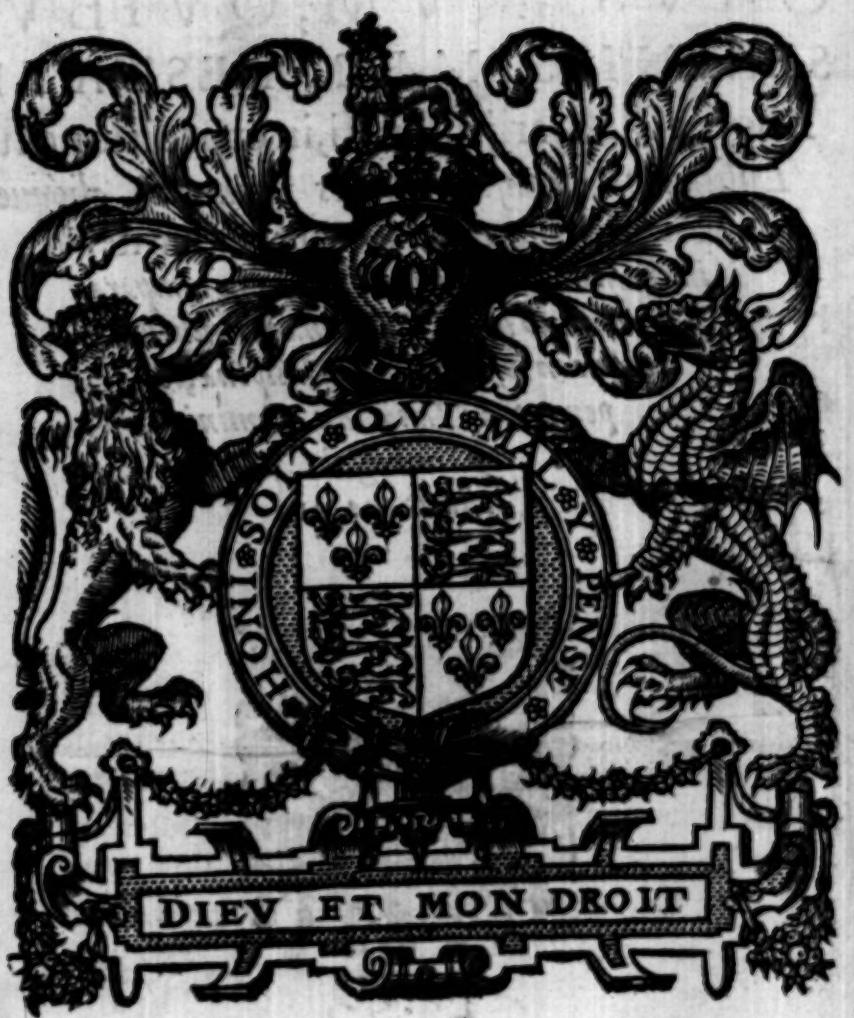

R.B

LONDINI

Excudebant Deputati CHRISTOPHERI
BARKERI Serenissimæ Reginæ
Angliæ Maiestati Typographi.

1589.

I
LIBRERIA
BARRA
Aug
1293

1
LIBRARY
BARRA
Aug
1293

3 DECLARATIO CAV- SARVM, QVIBVS SERENISSI-

me Maiestatis Angliae Clariarij adducti, in expedi-
tione sua Lusitanensi, quasdam naues frumento, aliò-
que apparatu bellico, ad usus Hispianiarum Regis, in vi-
cinis Baltici maris regionibus comparato, dum ab ijs
in Vlissiponam tenditur, atque in ipsis fauibus Vlissi-
ponae ceperunt. 30. Junij, Anno Domini 1589. ac reg-
ni Maiestatis sua 31.

Vm extra dubium sit,
Mercatores quosdam
in Baltici maris oris
regionibúsque sua do-
micia sedésque ha-
bentes, quos vulgo
Hansiaticos vocat, ob
interceptas quasdam
suras naues cum com-
meatu & apparatu bel-
lico ad Hispianarum
Regis suppetias proficiscētes, grauiter apud exte-
ras gentes, Serenissimæ Maiestatis Angliae Clari-
arios criminaturos, tanquam iuris gentium, pa-
ctorūmque cum Hansianis hominibus à Regibus
Angliae antiquitùs initorum violatores, nec non
spretores Neutralitatis eius, quam ijdem Hāsiani
sibi vendicant, quâ sibi licere putant & volunt, vel
aduersissimis quorumcunque Regum ac Princi-
pum temporibus, cum quibuscunque gentibus
quorumcunque mercimoniorum rationem exer-
cere: Dictæ Maiestati Angliae visum est, pro eâ
quam gerit in Sacrum Romanum Imperium, Cæ-

saream Maiestatem, Illustrissimos Germaniq; Principes, vniuersosque & singulos Imperij status voluntate, cum summo studio & amore coniuncta, publico hoc scripto palam facere, quibus de causis supradictæ Hansiaticæ naues à Classiarijs suis captæ, & (vt quæ capientium fierent) in potestate suam redactæ fuerint. Haud alio quidem proposito, quam ut quod in eo factum est, legitimè factum esse constet; idemque fecisse velle, in pari causa, parique fortunâ, alios quoscunque Princes, ipsorum vicarios & sua munia obeentes, non sit inuerisimile.

Satis enim abundè cumulatèque constat, non solum paucis Hansiaticis vrbibus, sed orbi Christiano vniuerso, infensiissimo animo ferri Hispaniarum Regem, contra Maiestatem Angliae: Testis est superioris anni impressio dicti Regis in Regni Angliae fines & agros destinata, sed infecta; eam moliente omnibus suis viribus, prefato Rege, sed non permittente Deo.

Quam animi Regis exulcerationem, non recens natam, sed longo tempore in abditis mentis ipsius recessibus latentem, præuisam tamen & præcautam à Maiestate Angliae, saepissimè Regina conata est per nuntios ad eam rem datos, tanquam mitissimis medicamentis lenire, nouam indere mentem, homine Principe & tanto Rege digniorum: id agens ut semotis ex animis mutuò suis non solum inimicitarum labe, sed etiam labis suspicione, de pace firmâ stabilique amicitiâ cogitarer, secundum antiqua foedera, inter Decessores & patres suos, suaque Regna, fæliciter ad multos annos conseruata.

Rex

3

Rex à Pontifice Romano, omnium Christiani
orbis intestinorum bellorum face & flabello fasci-
natus, pacis vias & conditiones oblatas negligit,
pergit uti coepit, in hostili suo animo contra Maie-
statem Angliae, nullâ re aliâ satiandus, quâm Ma-
iestatis suæ internectione, populi sui obsequientissi-
mi cæde & sanguine, totius denique Regni subacti-
one. Ad eam rem Legati ab eo sæpè, diceres, In-
cendiarij, nuperrimè verò omnium rabidissimi, *Gi-
raldus Despes*, & *Bernardinus de Mendoza*, missi in
Angliam, tentant animos omnium quos inuenire
poslunt, ad quævis scelera & facinora projectos,
propositis ac præstitis non vulgaribus præmiis, vt
ad intestinas seditiones contra Maiestatem suam
mouendas, concitent. Quantum profecerunt, non
libet sigillatim percurrere, ex cresceret enim in
immensum opus, satis sint ad fidem, tres Principes
Coniurationes, vna, Comitum Northumbriæ &
Westmerlandiæ, sociorumque: secunda, Ducis
Norfolkiae, duorum Pagetorum fratum, i-
témque duorum Throgmortonum, suorumque
Confederatorum, quorum alii de parricidio suæ
Maiestatis & Reipub. tentato, condemnati, capite
plexi sunt; alii, qui fuga sibi consuluerunt, & in in-
certis sedibus oberrant, Hispani Regis sumptibus,
etiamnum aluntur. Sed ut sunt, in suis rebus cauti,
huiuscmodi Coniurationum patroni & opifices,
vtcunque de factis Incendiariorum suorum con-
stet, iussa tamen & mandata sua fuisse, negabit for-
fitan Hispanus. Ergóne, in Incendiarios suos in
Hispanias reduces, tanquam in mandatorum eius
violatores, animaduertit? re tanquam male gesta,
nullis donariis ac honoribus auxit? reiecta culpa

A.3.

in

in authores, semet erga Maiestatem Angliae excusauit? utinam de eo constare posset.

Sed age, hisce ne stetur testibus; sit placido, sit non exulcerato animo in Maiestatem suam? proferatur in medium *Gulielmus Cataneus*, Pontificis qui nunc obtinet Secretarius. Vita Pij Quinti Pontificis ab ipso descripta & in lucem edita, legatur. Refert in eo scripto *Cataneus, Philippum Hispaniarum Regem apud Cardinalem Alexandrinum*, anno post Christum natum millesimo quingentesimo septuagesimo secundo, in Hispaniam ad ipsum missum, grauiter & cum summo dolore questum, coniurationem tam contra regnum Angliae quam Hiberniae, paulo ante ipsius auspicijs & consilijs initam, pro voto suo non successisse.

Accedant huc classes & copiae bis missae ex Hispaniis in Hiberniam, sub praetextu non omnis Pontificij. Ille vero nuperimus tractatus pacis, interuentu & rogatu optimi Principis Regis Daniæ initus cum Parmensi Duce in Belgio, quam blandus, quamq; dulcis? Dum in eum tractatum est intenta Maiestas Angliae, sincero studio, & fide non simulata, ecce præ foribus suis ingētem & mole suā laborantem classem Hispanicam; ecce confertos ex Italiâ & Germaniâ in Flandriâ conscriptos exercitus, nihil aliud molientes & parantes, quam excidium Regni Angliæ, interencionemque suæ Maiestatis. Designarunt enim coniuratores ad cædem unquamque nostrum; distribuerunt recta & terras nostras; destinatus & constitutus nouus Princeps alienigena, qui federet in sede Regiâ.

Hisce machinationibus tam grauibus, tam atrocibus, tam inauditis, si obijciunt Hispani auxilia

Coniuratio
Regis Hispan.
contra Reg.
Angliae &
Hiberniae.
anno 1570.
Clas. & copiae,
bis in Hyper-
niam missæ.

Classis & ex-
ercit. Hisp.
An. 1588.

7

lia ordinibus Belgij præstita, à Maiestate Angliae:
videant an non istarum machinationum complu-
rimæ Maiestatem suam anteuerterint. Negent si
poterunt, se longè priùs sollicitasse Anglos ad re-
bellionem, quām de antiquis fœderatis suis recre-
andis, honestis & iustis suis medijs, sua Maiestas
cogitārit.

Appellat ipsum Regem, appellat eius in Belgio
Regulos, quoties anteà & quales nuntios in Hispa-
niam, in Belgium miserit, de concordiâ firmandâ
inter Regem & Belgas, non iniquis, sed æquis con-
ditionibus. Ad quas monitiones & rogatus cum
animum obfirmaret Rex, fœdera autem antiqua
quæ Belgis cum Maiestatibus Angliæ intercesser-
runt, non paterentur, vt exuti suâ libertate, & legi-
bus, præda fierent peregrinis, plus nimium affli-
ctatos, in suum patrocinium accepit, studio sum-
mo reficiendi oppressos, nullo verò iniuriā vel
leuissimam inferendi Regi. Intenta enim, si in rem
suam tuisset, haud quaquam ita laborasset, in quod
etiamnum serio & diligentissime cogitat, vt qui-
buscumque conditionibus, saltem non iniquis, sed
patre patriæ dignis, & orbi Christiano commodis,
commoda & secura, tum Regi tum ordinibus
Belgij, transactio iniri posset.

Frustrà & præter rationis modum, superiori an-
no, tam honorificam ad Parmensem Legationem,
tam immensis sumptibus aluisset. Frustrà de Clas-
sicâ mole Hispânicâ, & copijs supra modum im-
mensis à Parmensi in Belgio conglomeratis, cer-
tior facta, in necem suam & Regni sui excidium
destinatis ac paratis, tam sine mente & voluntate
traijciendi maiores copias in Belgium, tam negli-
gens.

gens non solum sui defendendi, sed etiam ditionis
Iuxæ pomoeria vltra mare amplificandi, in otio sine
metu, in pace sine ambitu dominandi, consedisset.
Ut est tamen alieni Imperij appetens, Oratores
nobilitate generis & autoritate præstantes, ad Par-

Legati R.
Angl. in Flan-
dria pro pace

mensem ablegat, reiectos de die in diem, de mense
in mensem, nullâ præstitâ re, nō iniquè patitur; eò
fert usque periculosa moras, dum Hispanum mi-
litem, cædem & sanguinem tam suæ Maiestatis
quam vniuersi populi, quem habet charissimum,
anhelantem, præ foribus, in litore suo conspicit;
Elusa præter dignitatem Regiam, Maiestatis An-
gliaæ, & Daniæ fide.

Hic verò si Hispani artes & instituta, viætrix
Dei manus non elusisset, si tantum Christiani Or-
bis terrorem nō egisset diuersum, & corpora pon-
to disiecisset, quæ tandem conditio futura fuisset
dictorum Hansianorum hominum, tam properè
& præter omnem Iuris equitatem ad eum instruē-
dum commeatu & apparatu bellico festinantium?
Quò se absconditum fugisset Imperij Germanici
tam diuturna, tam sancta quies? Vbi nam Gentium
reliquæ Gentes omnes, quæ Christi veritati nomi-
na dederunt, delitescere se posse cogitarent, im-
munes ab eius tyrannide, saluæ ab eius sicarijs &
carnificibus? Si suum interitum non viderunt con-
iunctum cum interitu Maiestatis Angliae, aut ab-
negaturos Christum dices, aut in suam ipso-
rum ruinam, ob occulta nescio quæ commissa, à
vindice Deo occæcatos. Vbi enim par causa subest
inimicitarum, par expectandus est exitus à crude-
li & sequenti veritatis hoste. Sunt enim Hansiani
propemodum omnes, coniunctissimi veritatis E-
uangelicæ

uangelicę amici, alienissimi ab erroribus Pontifi-
cijs. Credibile verò cuiquam est, homines tam piè
& religiosè institutos, commodi potius priuati, nō
dicam turpis, quam suę salutis, quam incolumita-
tis patrię, quam propagationis Euangelię, appe-
tentes?

Quid verò obtendent pro se Hansiatici, volun-
tatis Maiestatis Angliæ, ignorationem? Ciuitas
Hamburgensis, cum per literas suas viceſima pri-
ma die Septembris, Anni post Christum natum
millesimi quingentesimi octuagesimi quinti ad
Maiestatem Angliæ scriptas rogasset, vt nauibus
suis in regna Hispanię & Lusitanię profecturis se-
curitas concederetur, ne per Classiarios Maiesta-
tis suę, in profectione & reuersione sua impedi-
rentur, nonne responsum retulit in hæc verba?

Ciuitas Ham-
burgensis ad
Maiestatem
Angliæ.

Peruenisse ad aures vestras non dubitamus, quæ discor-
diarum semina inter nos & Hispaniarum Regem nuper
orta sunt: ex quibus quæ sequuntur aſunt, non ſatis conie-
eturā affequi poſſumus. Si pax eris, nihil vobis antiquis
confederatis potentibus denegare ſtatuumus: Si erit bel-
um, Magnificentie vestra prudenter intelligent saluti
Regni nostri non conuenire, ut hostes frumento & in-
ſtrumentis bellicis adiuuari, & contra nos armari, ſima-
mus. Quæ, Magnificentias vestras pro consueta prudētiā,
in mentem reuocantes, nihil à nobis quod cum ſtatus no-
ſtri detimento coniunctum ſit, efflagitare velle ſpera-
mus. In ceteris verò mercibus, quibus nec hostis frumen-
to, nec armis bellicis contra nos adiuuetur, adea loca trans-
uehendis, nihil vos impediemus, ſed veſtrorum ſubdito-
rum naues ſolito more commorari & preteruchi omni
cum fauore permittimus, ut iuſtitiam nauigationem
perficiant. Quo noſtro reſponſo, pro preſenti rerum ſtu-

Litteræ Reg.
Angl. ad
Hamburgen-
ſes.

B.

Mag-

Magnificentias vestras contentas fore, omnino confidimus.

Sebastiani legatio ab Hamburgensibus, ad Maiestatem Angliae.

Responsio ad petitionem Oratoris Hamburgens.

Aldermannus Hansie Londini.

Deinde cum post biennium, nimirum superiori anno ab eodem Magistratu Hamburgensi, ad Maiestatem Angliae alegaretur Sebastianus à Berghe Secretarius & Orator, cum literis petitoris, ut sub specie & titulo Neutralitatis liberè possent in Hispaniam, & Lusitaniam cum mercibus quibuscumq; proficiisci, reuertiq; nonne præfato Sebastiano hunc in modum responsum est à Dominis Consiliariis Maiestatis Angliae?

Cum Rex Hispaniarum, emissâ suâ classe ad hoc Regnum occupandum, Christianam Religionem extirpandam, deniq; Maiestatis sua interitum & exitium, luce clarius ostenderit, quo se loco haberi vellet à Maiestate Angliae, non censem equum, ullo quiesito colore, vel Hamburgensibus, vel alijs quibuscumque Hansiatricis, permittendum, ut commeatum, puluerē tormentarium, aliosue apparatus bellicos, tam obdurate & noto veræ religionis Christianæ hosti, deferant. Qui ausu temerario secus facrarent, pemas penderent sue indomita licentia, si in Classiarios aliosue subditos Maiestatis Angliae inciderent, factis ipsorum rebus & mercibus quibuscumque Capientis, sic præter voluntatem sua Maiestatis vectis & captis, nulla in contrarium valente Neutralitatis excusatione.

Accedit prætereà, quod dictæ Maiestatis Angliae Domini Consiliarij accito ad se Mauritio Timbermanno Londini commorante ac Hansianorum in Angliâ (ut vocant) Aldermanno, imperant: Singulis Hansiatricis Ciuitatibus notum faciat, velle suam Maiestatem, & pro summo quem obtinet in ditinibus suis principatu iubere, desistat in posterum ab initio mensis Ianuarij ultimo elapsi, à subuehendo commeatu

&

& in uniuersum omni apparatu bellico, funibus canabinis,
malis, similibusque mercibus in Hispaniam Lusitaniam-
ue, quibus hostis Regni instructior reddi queat, pœnâ amif-
fionis nauium & mercium constitutâ in eos qui Regium
hoc mandatum violarent.

Ciuitates Hansiaticas huiusq[ue] prohibitionis non
ignaras fuisse, constat ex literis ciuitatum Lube-
censis & Hamburgensis ad maiestatem Angliae po-
stea, vicesimâ sextâ die Martij scriptis, & a Gedan-
nensibus eiusdem mensis decima tertia die, prius-
quam naues eæ à portibus suis soluerunt, quæ nunc
captæ sunt. Constat id etiam ex multis literis loca-
tionis & conductionis nauium, in ipsis nauibus
iam deprehensis, in quibus præter cætera hoc vñ
reperitur animaduersione dignum, pactum fuisse
disertis verbis cum Nauarchis, ne per Oceanum
Britannicum, & profectione consueta in Hispani-
am & Lusitaniam tenderent, sed ex aduerso per
Scotia & Hybernia regna, satis nouum & infre-
quens, neque reuera tutum iter. Hoc suo consilio
& facto monstrantes, quam parum essent amantes
bonæ fidei, quam solicii de publico hoste in maie-
statem Angliæ instruendo. Sed quodfere semper sit,
fraus nulli bene succedit, tum cùm maximè putant
fallere falluntur, & fraudis suæ pœnas pendunt, in
classē maiestatis suæ incidētes in oris Lusitanie, at-
que adeo in ipsis fauibus portus Vlissipone, postea
in Angliâ ductæ, de iure Gentiū, capientis futuræ.

Hic verò indignum facinus classiariorum cla-
mitant, rupta foedera, violata antiqua priuilegia
vociferantur, quæ vendicant deberi suis in Anglia,
& sarta recta conseruanda. Quasi quisquam homi-
num sit tam mente captus, tamque auersus à vero,

Literæ Lubec
Hamburg, &
Dantisc.

tam negligēs salutis suæ, tantus hostis publicæ incolumitatis, qui perniciem & cladem Reipub. imminentē, omni conatu, sūmis viribus non auertet. Qui non propulsat iniuriam cum potest, tam est in vitio ac si ipse Rempub. perdidisset. Salus populi pro supremâ lege semper habita est apud omnes gentes. Hansiani non erubescunt priuilegium, id est, priuatam legem, contra publicam & supremam legem, asserere, & vendicare? Ecquis vñquam rex aut princeps, sciens prudēnsque passus est nauigationem eiusmodi, quæ hostem suum redderet præpotentem, seipsum verò si non nudaret, saltem expositum magis furori eius, qui alioquin inermis & ad arma ineptus esset?

*Angli & Galli
hostes. Caro. s.
cōfederatus.*

Anno supra millesimum quingentesimum, quadragesimo quinto, quo tempore bellum exarsit inter Angliæ & Galliæ regna, cum subditi Caroli quinti Imperatoris præclaræ memoriæ in inferiori Germaniâ eodem quo nunc Hansiani, Neutralitatis prætextu, liberam sibi esse vellent protectionem cum quibuscumque mercibus in Galliam, Carolus Imperator, summa iustitiae & æquitatis princeps, quid respondit? Nonne postulatum iniquum esse pronuntiauit? Inspiciantur tabulæ conuentionis sexta Aprilis eiusdem anni confectæ.

*Dani & Sueci
hostes.
Hansiatici cōfederati.*

Cum se inuicem bello tentarent Daniæ & Sueciæ reges, licuitne Hansiaticis, impune in alterius regna quicquam subuehere, quod nō fieret capientis, si in alterius classem incidisset, non obtenta priùs speciali licentia? Tantum ne valuit tunc temporis sublime & priuilegium hoc nomen neutralitatis, ut nullo alio quæsito mediatore, posset Hansiaticorum bona a Dacis vel Suecis capta è fauibus eorum

eorum eripere, sartaque tecta que conseruare? Agnoſcant ipſi, quod non ignorant, ne interpoſitas quidem preces ipsius Cæſaris Ferdinandi & aliorum principum imperij, eadēmque emiſſas ex ſolennibus imperij commitijs, apud regem Succiæ Ericium, quicquam in eâ cauſā proſuifle.

Belli verò tempore, quod à ſacro Romano imperio & ſereniſſimo Poloniæ Rege, contra Muſcouiæ magnum Ducem geſtū eſt, num ſecus res abierunt? Licuitne Anglis vel alijs, Nervam Linoniæ accedere, vel alias illius Ducis ditiones liberè & ſine periculo? An iſpi tum Hansiani, qui ſtabant à partibus ſui regis & imperatoris, interceptas naues, quæ talia tentabant, liberè dimiſerunt, reſtitueruntque? Testes fūt quam plurimorum bona ab Hanſiaticis & alijs contra Moſcum belligerantibus, hoc ſolo nomine capientium facta, etiam nulla preeunte navigationis ad Moſcum prohibitione.

Notum eſt etiam illuſtre Auriacæ principem & ordines Belgicos, confiſimile ius, tam contra Hanſiaticos, quam contra alios exercuisse?

Et recte ſanè prefati reges, atque ex preſcripto & ſententia legum Iuris Gentium. Nam illo Neutralitatis & confoederacionis Iure, ita demum frui licet, dum alterum ex confoederatis iuuamus, alterum verò non laeditus. Sed qui alterum alterius damno adiuuat, iam non quia foederatum iuuat, ſed quia alterum ex confoederatis laedit, ab omni confoederacionis iure excidit, & iſpe facto ſuo ſe hostem facit, quia prior iniuriam infert, atque idcirco, pro auxiliatore & hosti adhærente, ac prorsus hostis loco, in eo in quo alterum ex confoederatis laedit, habetur.

Imperator.
R. Poloniæ.
Hostes Moſ-
couit.

Angli, Han-
ſiatici, amici.

Quæ cum ita sint, quæ iuris, quæ ratio exempli obtendi potest, quo minus liceat Maiestati Angliæ, cuius sceptrum, diadema, regnum, opes, vitamque; ignes, & mucrones, petunt tam potentis, tam malevoli hostis, contra fautores & auxiliatores eius toutes præmonitos, quod imperatori, quod imperio, quod Ericio Suecorum, quod Christierno Dacorum regi, quod Auriacæ principi, quod ordinibus Belgij, quod Hansiaticis ipsis licuit, in pari causa, sed non in tam tristi fortuna?

Quinimò si ex tabulis priuilegiorum, de quibus tam sæpè & multùm conqueruntur, per multos annos iniustè sibi detentis, aliquid recitare habemus necesse, posset inspici Diploma Eduardi primi regis Angliæ, regni sui anno tricesimo primo, in quo disertis verbis sic se habet: *Quod omnes predicti mercatores, mercandas suas quas ipsos ad regnum Anglia adducere, seu infra idem regnum emere, vel alias acquirere contigerit, possint, quo voluerint, tam intra regnum Anglia, quam extraducere, seu portari facere, præterquam ad terras manifestorum & notiorum hostium regni.*

Quin ergo, vel regem Hispanum, tam atrociam, tam infanda molitum, vtinam non liceret dicere molientem, negent esse maiestati Angliæ hostem, vel ex tabulis huiusc diplomatis fateantur, se circumscribi cancellis & limitibus, extra quos euagare non licet, si dici cupiunt & haberí amici.

Addamus amplius, doceri ac demonstrari posse ex Archiis regijs, antegressis temporibus, sæpius gliscente bello inter reges Angliæ & Galliæ, ipsorum Hansiaticorum bona eò usque sub arresto hic in Anglia posita fuisse, donec cauerent, satisque darent, sc̄e intra potestatem dominiūm regis Franciæ

An.Chr.
1302.

Exceptio in
priuilegio.

ciæ nontranslaturos, nec sua bona.

Hic rationibus satis planè & plenè edoctum arbitramur, nihil in hac præsenti bonorum Hansaticorum captione iniquius gestum esse à Classia-rijs maiestatis Angliæ, contra prætensa ipsorum priuilegia. Quin potius Hansianos, dictis suis priuilegijs excidisse, hoc ipso, quod contra disertas priuilegiorum tabulas, commeatum, & apparatum bellicum, ad terras manifestorum & notiorum hostium deferri fecerunt. Quanquam sua Maiestas, ne in hoc quidem rerum suarum maximo discrimine, pessimoque inhumanissimoque Hansianorum facto, statuat pro ea qua ritè posset Iuris severitate, cum illis agere, decretum deliberatumque apud se habens, solo commeatu & apparatu bellico retento, ipsarum Nauium & aliarum mercium quarumcunque missionem facere.

Iam verò ad causam Priuilegiorum quod attinet, de quibus ranta contentionе agunt apud Cæfaream Maiestatem, serenissimos cuiusq; Gentis Principes, Imperijq; ordines, quæq; certum est & luce clarissimus, deprehensa esse optimi & nunquam satis laudati Principis Eduardi sexti temporibus in Commissum cecidisse, indèq; iam Hansianis nihil deberi beneficij, vel ipso Cæsareo Iure, Maiestas Angliæ docere posset, si in eo elaborandum sibi putaret æquum: palam est Maiestatem Angliæ, posthabitum Hansianorum inquis prætensionibus, criminibusq; falsis, quibus eam insimularunt apud exteris Gentes, non minori beneficio Negotiatio. Beneficiaria liberrimæ affecisse Hansianos, quam suos ipsius Reg. Angliæ subditos, nullâ additâ restrictione aliâ, quam ut in non minor fidem & recordationem tam singularis beneficen- quām in ipsis. tiæ in Hansaticos. Anglos.

tię, parem pręstarent subditis Anglię in suis Portibus & Ciuitatibus liberę Negotiationis concessiōnem. Quam beneficentiā satis inhumaniter negligentes, & ad antiquum redeuntes, non desinunt saxum voluere damnosum Maiestati Anglię, & ex sententiā omnium vbiq; Principum nullatenus ferendum.

Exercuerunt enim aliquando hanc ipsam controuersiam Hansiatici cum serenissimis Danię ac Suecię Regibus, ratione quorundam cosimilium priuilegiorum in regnis Noruegię & Suecię. Adeoq; effebuit hinc inde dicta controuersia, vt ad arma configeretur. Sed quo fructu, quoue beneficio in rem Hansianorum? Coacti sunt eas conditio-nes Priuilegiorum accipere, non quas ipsi vendicarunt, sed quas duxerunt æquas prefati Reges. Quo exemplo edocti si sanè saperent, conditiones à Maiestate Anglię oblatas, non acciperent modo, sed gratissimas & acceptissimas haberent, tanquam ab ea liberalitate proscetas, quæ superiores faciat Hansianos in hac caufa, omnibus alijs exte-ris Gētibus, pares & æquales suis subditis. Sin pre-fracti & ingrati perstiterint, videant ne in Anglię parem, ac in Suecię, Noruegię, & Liuonię refe-rant obstinatarum suarum voluntatum iustissimam compensationem.

Quod supereft, cum ingentibus beneficijs, nullis malis meritis affecti fuerint Hansiani homines à Maiestate Anglię, rogar Cēsaream Maiestatem ceterosq; Principes & Imperij status, nullam ve-lint pręstare fidem disseminatis rumoribus passim à dictis Hansianis, vel Pontificiæ religioni fauēti-bus, vel Hispanicā largitione corruptis, cum id v-

num

17

num agant hisce suis calumnijs, vt nos in mutuum
nostrī odium pertrahentes, facilius nos vniuersos,
eamque quam profitemur religionem, si posset fie-
ri, pessundent. Rogat etiam, vt onerosum hoc bel-
lum cum Hispano initum, cuius sumptibus alendis,
non nisi ingentes opes queant sufficere, in quo de-
certatur, non solūm de salute suā, sed pro incolu-
mitate, quorumcunq; Regum, Regnorum, Domi-
niorumq; per vniuersam Europam agentium, qui
veræ Religioni Christianæ sua nomina dederunt,
proptereaq; peræquè inuisi & in odio sunt Hispa-
no hosti & foederatis Pontificijs, ac sua Maiestas
est; saltem in hoc vno reddatur tolerabilius & ad
sustinendum minus difficile & laboriosum, vt ne
patientur prefatos Hansianos homines extra sua
Regna, Ditiones, Portus, Districtus, euehere ad cō-
munem prefatum hostem vllum aut Commeatum
aut apparatum bellicū, seueroribus iniunctis pœ-
nis in contumaces, contrariāq; audentes. Sicq; sta-
tuant de Maiestate Angliæ, eiūsq; studijs & institu-
tis, vt de Principe studiosissimâ tum pacis Euange-
licę vniuersę, tum incolumitatis omnium & singu-
lorum foederatorum suorum Principum: Velintq;
iunctis consilijs & armis in hoc vnum omnes suas
vires & facultates intendere, vt extinctis Pontifici-
orum coniurationibus, quam latissimè patens, sin-
cera, & sancta pax, quæ nihil habitura sit insidiarū,
in toto orbe Christiano iniri, componi, stabiliri
possit, ad Dei Opt. Max. honorem & omnium in
Europa Regum, Principum, & Ordinum, cum om-
ni fœlicitatis incremento tranquillitatē. In quam
cogitationem sanctissimè incumbit sua Maiestas,
per quam non stabit, auspicante Deo, quin pro vo-

Vota Reg. An-
gliaæ pro pace
in vniuerso
Christiano
orbe.

to suo desideratum effectum sortiatur.

Inuasio pontificis Rom. in
Angl. per Ie-
fuitas.

Iam verò cum de apertà vi Hispaniarum Regis ac Romani Pontificis hactenus sit dictum, liceat quæso paucis, de aliâ non minus odiosâ, quæ fraus vulpeculæ est, perorare. Quæ certè quo est latenter, & serpit incautiùs, eo est bonis omnibus Principibus, sibi ab ea peste cauendum diligentius. Est autem clancularia illa, & quasi per cuniculos immisio quorundam falso nominatorum Jesuitarum & Seminariorum in hoc Regnum, ad solicitandos animos simplicium & rudium hominum ab obedientiâ suæ Maiestati, & Regno debitâ. Ut autem est hoc genus hominum conflatum ex profugis quibûsque natis Anglis, quos vel angustę res domi ad desperationem coegerunt, vel scelerata antea vita non siuit hîc latere; ita per Pôtificem Romanum subintromissi, sub velamento superstitionæ suæ Religionis non desinunt viciatim & dominatim falsis suis blandimentis, subditos ad rebellionem tentare, diplomarâq; quædam Pontificia in eum finem emissâ disseminare, ex ijs populū clanculum docendo sub poena Anathematis, nullam ei reliquam esse spem salutis, ni mutatis animis obsequium abijciat Maiestati suæ debitum.

Cum hisce Diplomatibus deprehensi, ex hac colluuie Jesitarum & Seminariorum, nonnulli subditi Angliæ, patefactis ipsorum coniurationibus, dum in quæstionem vocantur, qui sceleris sui conscientia moti ad sanam mentem redeunt, impunes dimittuntur, nullo in eos sumpto suppicio: qui secus præfacti & obfirmato animo in suo scelere permanent, rogati, velintne, si res inciderit, ut aliqua impressio fiat in hoc Regnum à Pontifice vel His-

Hispano Rege (prout subditos ingenuos & honestos decet) à partibus suæ Maiestatis stare, respondent, satis superciliosè & animosè, obstringi se, teneriq; quandocunq; Pontifici Romano visumfuerit suo iussu impressionem facere in Regna ditionésq; suæ Maiestatis, quibuscunq; poterunt vijs & medijs, prefatam impressionem promouere.

Iesuitarum a-
pertæ infidæ,
contra Reg.
& regnum
Angliae.

Rogo autem, cum tam projectis ad omne sce-
lus & facinus monstris, quid faceres quisquis es,
qui ad gubernacula Reip. sedes? Patereris rogo,
velamen religionis & obedientiæ Pontificiæ, vale-
re huiuscmodi lœsæ Maiestatis reis, ad se vindicā-
dos à severitate legum? finerésq; frui luce, qui te
luce orbatum vellent? Nullus Princeps aut Mo-
narcha ferre aur debet, aut potest istiusmodi mon-
stra, nisi in leges, in populum, in Regnum, in vitam
suam, in Deum ipsum grauius peccare velit. Atq;
hæc illa monstra sunt, quotquot hic in Angliâ in
crucem acti sunt, vt vt coniurationis suæ socij, li-
bellis suis famosis sparsis in vulgus & calumnijs
plusquam odiosis vociferentur, Catholicæ Religi-
onis & conscientiarum suarum ergo, fuisse in cru-
cem actos.

Testes sint multi & non obscuri subditi, ex ijsq;
nōnulli nobiles & equestris Ordinis, qui vtvt Ca-
tholici sunt, dum tamen se continent in officio &
obsequio debito erga Maiestatem suam & Regni
incolumitatem, neq; in custodiam dantur, neque
vlo alio modo grauius habetur, quam pecuniariâ
quadam multâ, propter violatas leges de publicis
Ecclesijs frequentandis latas in eos, constitutâ.

Hæc autem in hunc finem dicta & demonstrata
sint, vt intelligent boni principes, qui regnorum &
populo-

populorum curam habent, & cæteri quibus rerum
 veritas cordi est, & non libenter à vero aberrant,
 quibus modis quibuscque medijs, aperte, clam, vi ar-
 mata, fraude & insidiosè, à Pontifice Romano &
 Hispano rege petatur salus suæ Maiestatis, totiusq;
 regni Angliæ, quam oportunè quāmque necessariò
 ad hanc vim propulsandam, ad has insidias decli-
 nandas pertracta sit, quāmque iniquis calumnijs
 administratio legum & iustitiae laceretur, editis
 non solùm in eam rem famosis libellis, verùm eti-
 am pictis tabulis, portentosa nescio quæ referenti-
 bus monstra, indices barbaræ cuiusdam crudelita-
 tis, ut si sibi falso fingunt & clamitant, in p̄fatos le-
 suitas & Seminarios, id est lese Maiestatis reos, fa-
 ctæ & habité. Careat autem Maiestas sua apud
 bonos Principes omni fide, si ullo vñquam sup-
 pliciorū genere affecerit quenquam istorum
 hominum vel inusitato, vel alio, quam
 quod, ex p̄scripto Legum suarum
 antiquissimarum, est in omnes
 Ielæ Maiestatis reos con-
 stitutum.

